



เครื่องมือคัดกรอง  
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”  
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑  
ภาคเรียนที่ ๒ : ธันวาคม ๒๕๖๖

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
กระทรวงศึกษาธิการ  
สงวนลิขสิทธิ์

## ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง  
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑

(๑) แต่สาชลเจียวย้งวนเป็นวงไป	นี่ฤใจที่จะตรงอย่าสงกา
(๒) เมื่อโมงสองบาทเข้าพองเงง้า	สิบเอ็ดลำบังคมลาแล้วคลาโคล
(๓) เห็นแต่หมอนอ่อนแอบุระตน	เพราะความจนเจียวจึงจำระกำใจ
(๔) ป่าสมแลเห็นอยู่รื้อรื้อ	ให้หวิวหวิววาบับฤทัยไหว

๑. จากบทอ่าน ข้อใด**ไม่ปรากฏ**ความคิดเห็น

ก. ข้อความที่ (๑)

ข. ข้อความที่ (๒)

ค. ข้อความที่ (๓)

ง. ข้อความที่ (๔)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๒

อันคดอื่นหมื่นคดกำหนดแน่ ทั้งลวงล่องอเจียวทั้งเสี้ยวลด	เว้นเสียแต่ใจมนุษย์สุดกำหนด ถึงคลองคดก็ยังไม่เหมือนใจคน (นิราศเพชรบุรี, สุนทรภู่)
---	---

๒. บทอ่านข้างต้น**ไม่ได้**กล่าวถึงเรื่องใด

ก. สอนให้เลือกคบคน

ข. สอนไม่ให้ไว้วางใจคนง่าย ๆ

ค. สอนให้รู้จักสังเกตคน

ง. สอนไม่ให้เชื่อคำพูดคนง่าย ๆ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๓-๔

ไปถามปราชญ์บ่พรัอง เปรียบดั่งเกร็ดตี คนพาลพวกอวดดี ถามบ่ถามมันพิน	พาที่ จิ้งครืน จ๊กกล่าว เพื่องถ้อยเกินถาม (โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาติศร)
--	---

๓. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับสาระสำคัญของบทอ่านมากที่สุด

ก. ตาลเป็นคนที่คิดก่อนพูดเสมอ

ข. ปลาไม่ชอบพูดโอ้อวดตัวเองกับใคร

ค. สัมเป็นคนที่ไม่มีนิสัยพูดทับถมผู้อื่น

ง. แก้วพูดกับผู้อื่นด้วยความจริงใจเสมอ

๔. บทอ่านนี้ใช้กลวิธีใดในการแสดงสาระสำคัญ

ก. การบรรยาย

ข. การพรรณนา

ค. การเปรียบเทียบ

ง. การยกตัวอย่าง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๕

ครั้งนี้มิได้เช่นวัก พระองค์จึงบวงสรวงเทวา	อารักขมิให้สัตว์ในป่า ซึ่งสิ่งสูงภูผาพนาลัย (อภิชนุราช, สุนทรภู่)
---	---

๕. บทอ่านนี้กล่าวถึงความเชื่อเรื่องใด

ก. ความเชื่อเรื่องโชคลาง

ข. ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์

ค. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์

ง. ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๖

มีปรากฏปราสาทสุวรรณรัตน์ มีารถคชพลสกลไกร อาณาประชาราษฎร์ พระทรงทศพิธราชธรรม	แจ่มจรัสทัดเทียมพระสุริยใส เสนาในพรั่งพร้อมเนกนันท ก็ถาวรเป็นสุขกระษेत्रสันต์ ดับเข็ญเย็นชันขุเสมา (ยุชฌ, ไม่ปรากฏผู้แต่ง)
--	--

๖. บทอ่านนี้ไม่ได้กล่าวถึงข้อใด

ก. สภาพบ้านเมือง

ข. หลักการปกครอง

ค. ความงามของกองทัพ

ง. ความสุขของประชาชน

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗

รุ่งพรั่งนี้แล้วออแก้วไป ชวนกันออเจ้าสี่ข้าวปลา	เด็กเอ๋ยไวโวนานีหว่า ข้อมให้ชาวอำมีแกลบริ (เสภาขุนช้างขุนแผน)
--	---

๗. คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ตี

ข. ต่ำ

ค. ชัด

ง. ย้อม

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘

พระพี่น้องสององค์ทรงสดับ พระเชษฐาบัญชาชวนน้องชาย แล้วแต่งองค์สอดทรงเครื่องกษัตริย์ แล้วลีลามาสถิตบนแท่นทอง	เคารพรับบังคมด้วยสมหมาย มาสรงสายสาคเรศบนเตียงรอง เนาวรัตน์เรื่องศรีไม่มีสอง จนย่าข้อมสุริยนสนธยา (พระอภัยมณี, สุนทรภู่)
---	---

๘. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในบทอ่าน

ก. การอาบน้ำ

ข. การเดินทาง

ค. การแต่งกาย

ง. การรู้จักอาวุธ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๙

หางเอ๋ยหางเสื่อ ขาดหางเสื่ออาจทำลำเรือเอียง ขาดสติมิได้ใจจะเขว มีสติช่วยได้ไม่อัปจน	มีประจำทำยเรือถือให้เที่ยง ดูเหมือนเอียงอย่างเทียบเปรียบใจคน หาชีวิตรอนเร่ระเหระหน จะพาพ้นภัยพิบัติสวัสดิ์เออย (ดอกสร้อยสุภาจิต, ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)
--	---

๙. สาระสำคัญของบทอ่านตรงกับข้อใด

- ก. การมีสติช่วยแก้ทุกปัญหาในชีวิตได้  
ข. การมีสติจะทำให้ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง  
ค. การมีสติจะทำให้ชีวิตปลอดภัยจากอันตราย  
ง. การมีสติช่วยป้องกันไม่ให้อับจน

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๐

“(๑) ลืมเล่าถึงเห็นปลาเมื่อป่วย ตัวไม่สู้โต ขนาดปลาเทโพแก่ ๆ นับพัน (๒) ว่ายน้ำเล่นโลดได้ กันเปนวงกว้างเกือบเท่าสนามหญ้านาพระที่นั่งอัมพร (๓) ตอนเย็นปลาฉลามแลปลาโลมาว่ายตามเรือ เปนนาน เรือเดินดีมีลมพอสบาย (๔) ตั้งแต่มาไม่เคยมีใครพูดถึงคลื่น เพราะไม่มี” (ไกลบ้าน, พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)
--

๑๐. ข้อความส่วนใด**ไม่มี**ความคิดเห็น

- ก. หมายเลข (๑)  
ข. หมายเลข (๒)  
ค. หมายเลข (๓)  
ง. หมายเลข (๔)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๑-๑๓

(๑) ดวงตาเป็นอวัยวะที่สำคัญของมนุษย์ เพราะมนุษย์เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ ส่วนใหญ่ก็มาจากการมองเห็นทั้งสิ้น (๒) ยิ่งในปัจจุบัน มนุษย์ใช้สายตาดูหน้าจอต่าง ๆ มากขึ้นทั้งหน้าจอคอมพิวเตอร์ หน้าจอมือถือ (๓) ประกอบกับสภาพอากาศที่ร้อนขึ้น ดวงตาของเราก็ยังได้รับรังสีจากแสงแดดที่แรงขึ้นอีก (๔) เมื่อไรก็ตามที่พบว่า ดวงตามีอาการพร่ามัว แสบตา ปวดตา น้ำตาไหล หรือตาสู้แสงไม่ได้ อาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่า ถึงเวลาแล้วที่เราต้องหันมาใส่ใจสุขภาพดวงตาก่อนที่จะสายเกินไป
---

๑๑. พฤติกรรมในข้อใดส่งผลกระทบต่อสุขภาพดวงตา

- ก. การนวดกดจุดรอบดวงตา  
ข. การใช้เครื่องสำอางบริเวณดวงตา  
ค. การทำงานกลางแจ้งเป็นเวลานาน  
ง. การตรวจวัดดวงตาด้วยระบบคอมพิวเตอร์

๑๒. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

- ก. หมายเลข (๑)  
ข. หมายเลข (๒)  
ค. หมายเลข (๓)  
ง. หมายเลข (๔)

๑๓. ข้อใดมีคำที่มีความหมายโดยนัย

- ก. ดวงตาเป็นอวัยวะที่สำคัญของมนุษย์  
ข. ถึงเวลาแล้วที่เราต้องหันมาใส่ใจสุขภาพดวงตาก่อนที่จะสายเกินไป  
ค. ดวงตามีอาการพร่ามัว แสบตา ปวดตา น้ำตาไหล หรือตาสู้แสงไม่ได้  
ง. มนุษย์ใช้สายตาดูหน้าจอต่าง ๆ มากขึ้นทั้งหน้าจอคอมพิวเตอร์ หน้าจอมือถือ

อ่านบทอ่านต่อไป นี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๔-๑๕

การนอนหลับนั้นเป็นการพักผ่อนที่ดีที่สุดของร่างกาย ในขณะที่นอนหลับร่างกายจะซ่อมแซมเซลล์ผิวหนังหรืออวัยวะที่สึกหรอ ปรับสมดุลฮอร์โมนต่าง ๆ และการนอนหลับจะช่วยให้สมองส่วนความจำทำงานได้ดีขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากเรานอนหลับไม่สนิทหรือนอนไม่หลับนั้น จะส่งผลเสียต่อร่างกายของเราเช่นกัน เช่น มีอาการอ่อนเพลีย ไม่สดชื่น หากเกิดอาการนอนไม่หลับต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน ก็จะกลายเป็นปัญหาเรื้อรัง ส่งผลเสียต่อสุขภาพอย่างมากในระยะยาว เช่น ทำให้ดูแก่เร็ว เสี่ยงต่อการเกิดโรค และอาจทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตตามมา

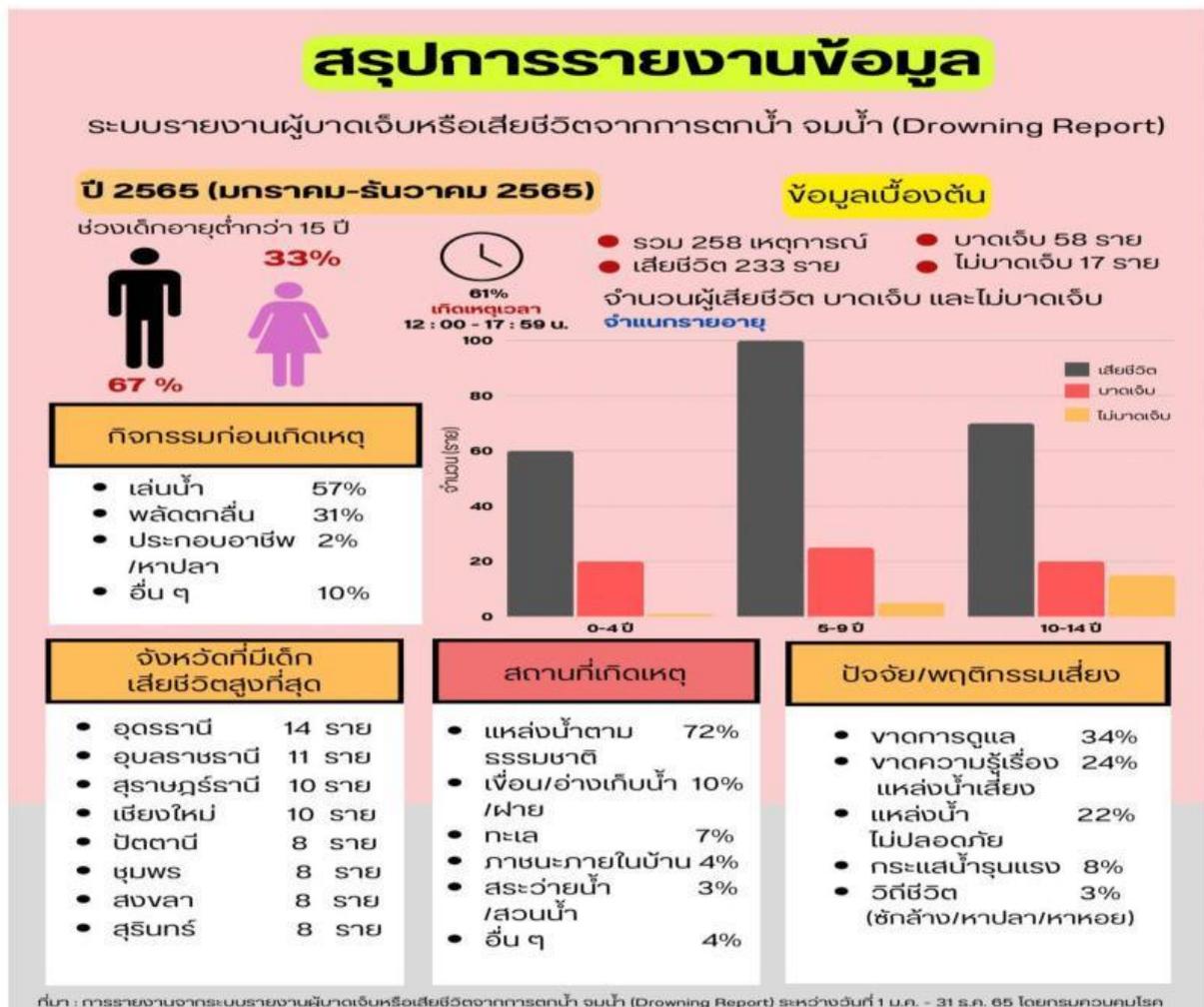
๑๔. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่านนี้

- ก. วิธีการนอนหลับที่ดีที่สุด
- ข. การนอนหลับคือการพักผ่อน
- ค. ความสำคัญของการนอนหลับ
- ง. ผลเสียของการนอนหลับไม่เพียงพอ

๑๕. การกระทำของบุคคลใด **ไม่สอดคล้อง** กับบทอ่านนี้

- ก. เพชรพยายามนอนหลับติดต่อกันอย่างน้อย ๘ ชั่วโมง
- ข. พิมพ์จะนั่งทำงานจนกว่าจะรู้สึกง่วงมากจึงจะเข้านอน
- ค. พลอยเข้านอนไม่เกินสามทุ่ม และตื่นนอนตีห้าเป็นประจำทุกวัน
- ง. แพรวจะปิดโทรทัศน์มือถือก่อนเข้านอน เพื่อป้องกันเสียงรบกวน

อ่านบทอ่านต่อไป นี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖-๒๐





กรมควบคุมโรค  
กระทรวงสาธารณสุข โทร. 1669



1



โทรแจ้ง 1669 หรือหน่วยพยาบาล  
ใกล้เคียงโดยเร็วที่สุด

2



ห้ามจับผ้าประสาธน์อ้อมพาดบ่า กระโดด  
หรือวิ่งรอบสนาม เพื่อเอาน้ำออก

3



ตรวจดูว่ารู้สึกตัวหรือไม่

4



จับคนจมน้ำนอนบนพื้นราบแข็งและแข็ง

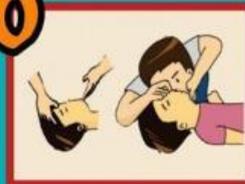
อ้างอิงจาก : กองโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค  
จัดทำ : ตุลาคม 2563

5



ถ้ารู้สึกตัว เช็ดตัวให้แห้ง เปลี่ยนเสื้อผ้า  
และห่มผ้าให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย และ  
นำส่งโรงพยาบาลทุกราย

6



ถ้าไม่รู้สึกตัว ต้องช่วยหายใจและกดขนาดหัวใจ

7



จับผู้ป่วยนอนตะแคงข้าง เพื่อให้น้ำไหลออกจากปาก  
ใช้ผ้าห่มคลุมเพื่อให้อบอุ่น งดน้ำและอาหาร  
นำส่งโรงพยาบาล

DDC  
กรมควบคุมโรค  
Department of Disease Control

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี  
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

สายด่วน  
กรมควบคุมโรค  
1422

๑๖. จากรายงานข้อมูล ข้อมูลใด**ไม่ถูกต้อง**

- ก. การตกน้ำหรือจมน้ำของเด็กมักเกิดในช่วงกลางคืน
- ข. เด็กอายุ ๕-๙ ปี เสียชีวิตจากการตกน้ำหรือจมน้ำมากกว่าเด็กวัยอื่น
- ค. เด็กชายได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการตกน้ำหรือจมน้ำมากกว่าเด็กหญิง
- ง. สถิติเด็กในทุกช่วงวัยเสียชีวิตจากการตกน้ำหรือจมน้ำมากกว่าการได้รับบาดเจ็บ

๑๗. ๑) ทะเล

๒) เชื้อน/อ่างเก็บน้ำ/ฝาย

๓) สระว่ายน้ำ/สวนน้ำ

๔) ภาชนะภายในบ้าน

๕) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

ข้อใดเรียงลำดับสถานที่เกิดเหตุเด็กตกน้ำหรือจมน้ำจากมากไปน้อยได้ถูกต้อง

ก. ๓) ๔) ๑) ๒) ๕)

ข. ๔) ๓) ๑) ๕) ๒)

ค. ๕) ๑) ๒) ๓) ๔)

ง. ๕) ๒) ๑) ๔) ๓)

๑๘. จากรายงานข้อมูล ข้อมูลใด**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการตกน้ำหรือจมน้ำ

- ก. เด็กไทยยังขาดความรู้เรื่องแหล่งน้ำเสี่ยง
- ข. แหล่งน้ำที่ไม่ปลอดภัยมีอยู่ทั่วไปในชุมชน
- ค. ปัจจัยหนึ่งเกิดจากการขาดการดูแลอย่างใกล้ชิด
- ง. ในช่วงน้ำท่วมเกิดน้ำพัดรุนแรงส่งผลต่อการตกน้ำหรือจมน้ำมากที่สุด

๑๙. ควรเติมข้อความใดใน  จึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. วิธีเอาตัวรอดจากการจมน้ำ
- ข. เตือนภัยอันตรายจากการจมน้ำ
- ค. คำแนะนำวิธีการป้องกันการจมน้ำ
- ง. วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้นในการช่วยคนจมน้ำ

๒๐. จากข้อแนะนำตามบทอ่าน บุคคลในข้อใดปฏิบัติ**ไม่ถูกต้อง**

- ก. แก้วหาผ้าคลุมคนจมน้ำเพื่อให้ร่างกายอบอุ่น
- ข. ใกรับทำการช่วยหายใจเมื่อพบว่าคนจมน้ำหมดสติ
- ค. กล้าใช้มือกดที่ท้องคนจมน้ำแรง ๆ เพื่อให้ น้ำ ออก โดยเร็ว
- ง. กลอยจับผู้ป่วยนอนตะแคงข้าง เพื่อให้ น้ำ ไหล ออก ทาง ปาก

## ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “วิถีไทยสู่โลกดิจิทัล” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐-๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที